

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

luister
relax
geniet

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | kabel | classic.nl

Vrijdag 5 juli 2024

Grote Zaal 20.00 uur

Symphonisches Orchester Landestheater Detmold
Per-Otto Johansson, dirigent
Penelope Kendros, sopraan
Christin Stanowsky, sopraan
Dorothee Bienert, mezzosopraan
Stephen Chambers, tenor
Daniel Gwon, bariton
Seongwoon Lee, bas

Giuseppe Verdi (1813-1901) - Ouverture uit 'La forza del destino'
Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) - Madamina, il catalogo è questo uit 'Don Giovanni', KV 527
Camille Saint-Saëns (1835-1921) - Mon coeur s'ouvre à ta voix uit 'Samson et Dalila', op. 47
Wolfgang Amadeus Mozart - La ci darem la mano uit 'Don Giovanni', KV 527
Gaetano Donizetti (1797-1848) - Una furtiva lagrima uit 'L'elisir d'amore'
Giacomo Puccini (1858-1924) - Intermezzo uit 'Manon Lescaut'
Antonín Dvořák (1841-1904) - Lied aan de maan uit 'Rusalka', op. 114
Giuseppe Verdi (1813-1901) - Bella figlia dell'amore uit 'Rigoletto'

PAUZE

Gioacchino Rossini (1792-1868) - Ouverture uit 'Guillaume Tell'
Jacques Offenbach (1819-1880) - Les oiseaux dans la charmille & Il était une fois à la cour d'Eisenach uit 'Les contes d'Hoffmann'
Léo Delibes (1836-1891) - Viens, Mallika, les lianes en fleurs... Sous le dôme épais (Bloemenduet) uit 'Lakmé'
Georges Bizet (1838-1875) - Intermezzo & L'amour est un oiseau rebelle (Habanera) uit 'Carmen'
Vincenzo Bellini (1801-1835) - Suoni la tromba uit 'I puritani'
Giacomo Puccini - O mio babbino caro uit 'Gianni Schicchi'
Charles Gounod (1818-1893) - Je veux vivre uit 'Roméo et Juliette'
Giuseppe Verdi - Libiamo, ne'lieti calici (Drinklied) uit 'La traviata'

TOELICHTING

Hoewel de eerste echte opera uit 1600 stamt en er daarvoor ook al flink gezongen werd, legde **Wolfgang Amadeus Mozart** in de achttiende eeuw de basis voor de opera die we vandaag kennen. Hij combineerde briljante muzikale inventiviteit met moderne sociale thematiek. Mozart bracht verschillende genres, zoals opera buffa en opera seria (Italiaanse komische en serieuze opera), en het wat volksere Duitse 'Singspiel' bij elkaar. Met de Verlichtingsidealen van zijn tijd (vrijheid, gelijkheid, broederschap) schudde hij de operawereld op: volkse karakters kregen veel meer invloed en in zijn opera's waren het niet meer altijd de 'hoge heren' die aan het langste eind trokken. Mozarts opera's weerspiegelen daarmee het echte leven van die tijd.

Gioacchino Rossini was Mozarts waardige opvolger, hij was rond 1825 de populairste componist van Europa. Zeker met zijn komische opera's, waaronder *Il barbiere di Siviglia*, gaf Rossini de Italiaanse opera een enorme stoot energie en virtuositeit. Met **Vincenzo Bellini** stappen we het tijdperk van de romantiek in en dat is te merken: emoties worden grootser en meeslepender. 'Het muziektheater moet mensen door het zingen doen huilen, hen met afgrijzen vervullen, doen sterven', vond de componist van klassiekers als *Norma* en *I puritani*. Samen met Rossini en Bellini is **Gaetano Donizetti** de belangrijkste componist van belcanto-opera's. Letterlijk betekent belcanto 'mooi zingen'; het staat voor een operastijl die melodius, vloeiend, licht en beweeglijk is. Dat is goed te horen in Donizetti's plattelandsopera *L'elisir d'amore*.

Giuseppe Verdi is dé nationale componist van Italië. Nog altijd kan iedere Italiaan wel wat Verdi-aria's meezingen. Dat is geen toeval, Verdi wilde – tegen de achtergrond van de Italiaanse eenwording – juist opera voor het volk maken, met heldere, eenvoudige melodieën en duidelijk te herkennen emoties. Muziek stond bij Verdi boven de tekst: ook zonder woorden moest men onmiddellijk begrijpen welke gevoelens de karakters hebben en wat de setting is. Italië was de bakermat van de opera. In Frankrijk keken componisten dan ook goed naar hun Italiaanse collega's. **Charles Gounod** bracht daar verandering in. Hij bevrijdde de Franse muziek en creëerde een nationale stijl van elegante melodieën die tegelijkertijd goed meezingbaar zijn, maar niet té eenvoudig. De sfeer is lyrisch en gevoelig. Hoogtepunten zijn *Faust* en *Roméo et Juliette*.

Terwijl **Antonín Dvořák** duizend kilometer verderop hetzelfde deed als Gounod door een eigen Tsjechische stijl te ontwikkelen, met *Rusalka* als klapstuk, traden **Léo Delibes** (vooral bekend van *Lakmé*, met dat prachtige Bloemenduet), muzikaal alleskunner **Camille Saint-Saëns** en *Carmen*-componist **Georges Bizet** in Gounods voetsporen. **Jacques Offenbach** is vooral bekend geworden als grondlegger van de operette, de lichte operavariant. Maar aan het eind van zijn carrière componeerde hij onder invloed van bovenstaande collega's een serieuze opera: *Les contes d'Hoffmann*. Het bleek Offenbachs zwanenzang: nog voor de première overleed hij.

Alexander Klapwijk

BIOGRAFIE

In 2025 het tweehonderd jaar geleden dat het prinsdom Lippe (inderdaad, het geslacht waar onze eigen Prins Bernhard toe behoorde) een theater liet bouwen in Detmold. Tegenwoordig is het **Landestheater Detmold** nog altijd springlevend. Want naast de vier zalen waarin het balletten, opera's, operettes en toneelstukken uitvoert, is het het grootste reizende gezelschap van Europa. Van de driehonderd voorstellingen die ze elk jaar geven, vindt de helft plaats buiten Detmold. Veelal binnen Duitsland, maar ook in de Benelux en Zwitserland is het gezelschap actief. Het **Symphonisches Orchester Landestheater Detmold** staat sinds het seizoen 2023-2024 onder leiding van **Per-Otto Johansson**. De Zweedse dirigent studeerde orkestdirectie in Malmö en Kopenhagen. In Zweden en Denemarken is hij zeer actief, hij heeft een sterke band met de Danish National Opera en het Gothenburg Symphony Orchestra. In Nederland dirigeerde hij onder meer het Noord Nederlands Orkest, Phion en Philzuid. Johansson heeft veel affiniteit met opera: hij leidde wereldwijd meer dan vijftig producties. Zes jonge topzangers die verbonden zijn aan het Landestheater Detmold betreden vandaag het podium. Sopraan **Christin Stanowsky** (Duitsland) is sinds vorig seizoen lid van de operastudio, bariton **Daniel Gwon** (Zuid-Korea) sinds het seizoen 2023-2024. De andere zangers zijn ensembleleden: sopraan **Penelope Kendros** (Verenigde Staten) sinds 2021, mezzosopraan **Dorothee Bienert** (Duitsland) sinds 2021, tenor **Stephen Chambers** (Engeland) sinds 2015 en bas **Seongwoon Lee** (Zuid-Korea) sinds 2018.

SUMMARY

In the eighteenth century, **Wolfgang Amadeus Mozart** paved the way for modern opera by combining various genres, such as opera buffa, opera seria and Singspiel. He integrated ideals from the Enlightenment, placing down-home, folksy characters in the spotlight and making his operas more realistic. Mozart set the opera world on its ear by focusing on societal themes and downplaying the elite's power. **Gioacchino Rossini** continued where Mozart left off, and by 1825, he was the most famous composer in Europe. He's best known for his energetic and virtuosic comic operas, including *Il barbiere di Siviglia* (*The Barber of Seville*). During the romantic period, **Vincenzo Bellini** created emotionally charged operas such as *Norma* and *I puritani*, aiming to tug at the audience's heartstrings. **Gaetano Donizetti**, another important Bel Canto composer along with Rossini and Bellini, emphasized melodious vocal agility, as can be heard in *L'elisir d'amore*. **Giuseppe Verdi** became Italy's national composer with operas such as *Rigoletto* and *La traviata*, written to appeal to a broad audience and offering recognizable emotions and unforgettable melodies. **Charles Gounod** created a national style in France with sensitive and lyrical operas like *Faust*. Composers like **Léo Delibes**, **Camille Saint-Saëns** and **Georges Bizet** followed suit, with *Carmen* taking the crown. Towards the end of his career, **Jacques Offenbach**, known for his operettas, composed a serious opera. It would become his swan song, *Les contes d'Hoffmann* (*The Tales of Hoffman*). Sadly, Offenbach died before the premiere.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

di 27/08

20.00 uur
Grote Zaal

De vier jaargetijden – een ode aan de natuur met Floris Kortie

Kwinkelerende vogels, chaos van de schepping, een opgaande zon; het Nederlands Kamerorkest en Floris Kortie nemen u mee langs werken waarin de natuur centraal staat. Met Vivaldi's *De vier jaargetijden*, de sonnetten die hem inspireerden en meer.

